

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА

М.В. Євтушенко

ПРОГРАМА і РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВознавство

(для студентів 1 курсу денної форми навчання
галузі знань 0401 «Природничі науки» напрямку підготовки 6.040106 «Екологія,
охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для студентів 1 курсу денної форми навчання галузі знань 0401 «Природничі науки» напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва: уклад.: М.В. Євтушенко. – Х.: ХНАМГ, 2010 – 20 с.

Укладач: М.В. Євтушенко

Рецензент: канд. юрид. наук О.І. Міхно

Рекомендовано кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол №4 від 22 грудня 2009р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет і місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	9
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів при вивченні дисципліни. .	11
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	11
2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	12
2.4. План лекційних занять.	12
2.5. Плани практичних занять	14
2.6. Самостійна навчальна робота студента	16
2.7. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів. ...	18
2.8. Рекомендована література.	18
2.8.1. Основна література.	18
2.8.2. Додаткова література.	18

ВСТУП

Зміни, що відбуваються в соціально-економічній сфері останнім часом, безпосередньо стосуються кожного громадянина нашої країни, тому потребують підготовки високваліфікованих фахівців.

В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Метою дисципліни «Правознавство» є формування цілісної системи знань і навичок з українського правознавства, сформованого на базі сучасних досягнень юридичної науки, надання знань з питань громадянства, загальної теорії суспільства та держави, держави й права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як цивільне, трудове, шлюбно-сімейне законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Мета вивчення дисципліни «Правознавство» - забезпечити підготовку студентів до різних форм аудиторних занять і самостійної роботи з вивчення програми навчального курсу. З метою конкретизації конкретних положень передбачається вирішення практичних завдань з окремих тем на практичних заняттях для закріплення одержаних знань.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять, вирішують практичні завдання з основних понять правознавства, оцінки законодавчих альтернатив, обґрунтуванню різних стратегій підприємства. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу курсу є самостійна робота студентів зі спеціальною літературою, нормативними актами з питань законодавчого регулювання економіки.

Програма з навчальної дисципліни «Правознавство» розроблена на основі:

- 1.СВО ХНАМГ Експериментальна ОКХ бакалавра напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», погоджено з МОН 1.11.07 р.
- 2.СВО ХНАМГ Експериментальна ОПП підготовки бакалавра напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», погоджено з МОН 1.11.07 р.

3. СВО ХНАМГ Експериментальний навчальний план підготовки бакалавра , денної форми навчання, напряму 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування, погоджено з МОН 24.05.07 р.

4. Програма навчальної дисципліни «Правознавство» за спеціальністю 6.070800 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ухвалена кафедрою правового забезпечення господарської діяльності, протокол № 4 від 22 грудня 2009р.

5. Програма навчальної дисципліни «Правознавство» за спеціальністю 6.070800 «Екологія та охорона навколишнього середовища» ухвалена вченою Радою факультету «Економіки і підприємництва» протокол №5 від 3 лютого 2010р.

6. Програма навчальної дисципліни «Правознавство» за спеціальністю 6.070800 «Екологія та охорона навколишнього середовища» погоджена із кафедрою Інженерної екології міст.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для студентів 1 курсу денної форми навчання напряму підготовки бакалавра 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

1.1. Мета, предмет і місце дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Правознавство»: формування правової культури та вмінь користуватися нормативними актами.

Завдання вивчення : вивчення проблем становлення правотворення в Україні, формування світогляду правової держави у суспільному житті, правовій системі і законодавстві, юридичне забезпечення професійної діяльності, вміння користуватися нормативними актами .

В структурно-логічній схемі підготовки бакалавра і передусє вивченню дисциплін професійного блоку.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця наведено в табл. 1.

Таблиця 1 - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вихідна	Інтелектуальна власність

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1 ПРАВОЗНАВСТВО **(2,0/72)**

Кредит/ годин

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Основи Конституційного, цивільного права України

1. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус і повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, органів виконавчої влади різних рівней. Органи місцевого самоврядування в Україні та їх повноваження.
2. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів. Опіка й піклування
3. Право власності та його Конституційний захист. Форми та види власності. Набуття та здійснення прав інтелектуальної власності. міжнародні конвенції та угоди, до яких приєдналася Україна. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

4. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Перша та друга черга спадкоємців за законом
5. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладання. Майнові права подружжя.

ЗМ 1.2. Основи трудового права України. Природо ресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України

1. Поняття, сторони та зміст трудового договору
2. Законодавчо-нормативна база України з питань охорони праці. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням його здоров'я.
3. Природоресурсне та природоохоронне право
4. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни

«Правознавство» наведені в табл. 2.

Таблиця 2 - освітньо-кваліфікаційні вимоги до вивчення дисципліни

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Враховувати права, свободи та обов'язки людини і громадянина, що закріплені Конституцією України	Виробнича, соціальна	Управлінська
Враховувати правовий статус і повноваження державних органів законодавчої влади та органів виконавчої влади різних рівнів, що закріплені Конституцією України	Виробнича, соціальна	Управлінська
Враховувати правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування, з якими виникають юридичні стосунки	Виробнича, соціальна	Управлінська
Використовуючи нормативно-правові та інші документи галузі та конкретного підприємства (установи), проводити їх аналіз щодо відповідності положенням цивільного права	Виробнича, соціальна	Управлінська

1	2	3
Використовувати положення цивільного права при підготовці нормативних та інших документів конкретного підприємства (установи); при регулюванні майнових стосунків	Виробнича, соціальна	Управлінська
Використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності;	Виробнича, соціальна	Управлінська
використовувати положення цивільного права при регулюванні сімейних стосунків;	Виробнича, соціальна	Управлінська
Використовувати положення трудового права при регулюванні трудових відносин на виробництві	Виробнича, соціальна	Управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література з дисципліни

1. Рогожин Й.А. Історія держави і права України: Підручник. - Х.: Основа, 1996.
2. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України: Підручник - К.: Либідь, 1997.
3. Кубах А.І. Конспект лекцій з дисципліни "Правознавство".- Х.: ХНАМГ, 2006.
4. Ківалов С. Основи правознавства України : Підручник. - Х.: Одісей, 2002.
5. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України.- К.: Либідь, 1997.
6. Кульчицький В.С. Історія держави і права України.- Львів: Світ, 1996.
7. Лашенко Р.М. Лекції по історії українського права.- К.: Україна, 1998.
8. Основи держави і права / Колодій А.М.- К.: Либідь, 1997.
9. Основи конституційного права України/ Копейчиков В.В.- К.: Юрінком, 1997.
10. Пахомов И. Основы государства и права Украины . - Х.: ООО"Одисей", 2001.
11. Поникаров В.Д., Ялдин И.В. Правоведение.- Х.: Издат.дом "ИНЖЕК", 2003.
12. Понікаров В.Д. Правознавство .- Х.: ВД "ИНЖЕК", 2004.
13. Копейчиков В. К. Правоведение: Підручник.: Юрінком Інтер, 2002.
14. Копейчиков В.В. Правознавство .- К.: Юрінком, 2003.
15. Кравчук М. Правознавство.- Тернопіль: Карт-бланш, 2003.
16. Настюк М. Правознавство . Львів: Світ, 1995.
17. Правознавство/ Пилипенко П.: Навч. пос.- Львів: Новий світ-2000, 2006.
18. Настюк М. Основы правоведения Украины: Уч. Пос. Х.:Одиссей , 2004.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни «Правознавство»

Мета вивчення дисципліни «Правознавство»: формування правової культури та вмінь користуватися нормативними актами.

Завдання вивчення : Використовуючи нормативно-правові та інші документи галузі та конкретного підприємства (установи), проводити їх аналіз щодо відповідності положенням цивільного права, використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності; Використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності;.

Зміст:

Змістовий модуль 1. 1. Основи Конституційного, цивільного права України.

Змістовий модуль 1. 2. Основи трудового права України. Природоресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України.

Аннотация программы учебной дисциплины «Правоведение»

Цель изучения дисциплины «Правоведение»: формирование правовой культуры умений и навыков работы с нормативно-правовыми актами.

Задача изучения дисциплины: изучение проблемы становления правовой системы Украины, формирование мировоззрения правового государства в общественной жизни, правовой системе и законодательстве, юридическое обеспечение профессиональной деятельности, умение пользоваться нормативными актами..

Содержание:

Модуль 1.1. Основы Конституционного, гражданского права Украины.

Модуль 1. 2. Основы трудового права Украины. Природоресурсное и природоохоронное право. Уголовное право Украины.

Annotation of the program of educational discipline "Jurisprudence"

Purpose of study of discipline "Jurisprudence": forming of basic knowledges on the theory of the state and law.

Task of study of discipline: scientifically to ground the problems of becoming of the legal system of Ukraine, principles of co-operation of organs of local self-government, forming of studies and skills to use normative documents.

The summary of the program of a subject matter "Jurisprudence"

Content

Module 1. 1. Fundamentals of the Constitutional and civil Law of Ukraine

Module 1. 2. Fundamentals of labor law in Ukraine. Natural resource and environmental law. Criminal Law of Ukraine.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної та заочної форм навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього кредит / годин	Семестр	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
6.040106 ЕОНС	2,0/72	1	36	18	18	-	36	-	-	-	-	1

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Правознавство» наведена в табл. 4.

Таблиця 4 – Структура навчальної дисципліни

Характеристика дисципліни підготовки магістра	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних до ЄCTS – 2,0/72 У тому числі: модулів – 1; змістових модулів – 2; Самостійна робота: 36	Напрямок підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки 1; Семестр: 1.
Кількість годин усього 72 години; за змістовими модулями Зм. 1.1. 36 годин; Зм. 1.2. 36 годин;		лекцій 18; практичних занять 18.
Кількість тижнів викладання дисципліни: 18; Кількість годин на тиждень 2		Вид контролю - залік

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних занять. Особливе значення в процесі вивчення курсу і закріплення знань відіграє самостійна робота студентів у вивченні нормативних документів, Конвенцій, основної та додаткової літератури. Зазначені види занять розроблені у відповідності до положень Болонської декларації.

2.1. Кваліфікаційні вимоги до студентів при вивченні дисципліни

Дана дисципліна передусє вивченню дисциплін професійного блоку.

В результаті вивчення дисципліни студенту необхідно:

Знати:

- Конституцію України та інші нормативні акти органів виконавчої влади різних рівней;
- як правильно використовувати нормативні документи;
- юридичне забезпечення професійної діяльності;
- законодавче регулювання діяльності підприємства.

Вміти:

- враховувати права, свободи та обов'язки людини і громадянина, що закріплені Конституцією України;
- враховувати правовий статус і повноваження державних органів законодавчої влади та органів виконавчої влади різних рівнів, що закріплені Конституцією України;
- враховувати правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування, з якими виникають юридичні стосунки;
- враховувати правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування, з якими виникають юридичні стосунки;
- використовуючи нормативно-правові та інші документи галузі та конкретного підприємства (установи), проводити їх аналіз щодо відповідності положенням цивільного права;
- використовувати основні положення законодавства України з інтелектуальної власності;
- використовувати положення цивільного права при регулюванні сімейних стосунків;
- використовувати положення трудового права при регулюванні трудових відносин на підприємстві.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Правознавство» студент має ознайомитись з програмою дисципліни, її структурою, змістом і обсягом кожного змістового модуля, формами і методами навчання, з усіма видами і методами контролю, знань, методикою їх оцінювання.

Тематичний план дисципліни «Правознавство» складається із двох змістових модулів, які логічно пов'язані між собою.

Навчальний процес здійснюється в такій формі: лекцій, практичних занять, самостійної роботи студента, контрольних заходів.

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни «Правознавство» наведена в табл. 5.

**Таблиця 5 - Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
Правознавство**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Семпр	Лаб	СРС
Модуль 1	2,0/72	18	18	-	36
ЗМ 1.1 Основи Конституційного, цивільного права України	1,0/36	9	9	-	18
ЗМ 1.2. Основи Трудового права України. Природо ресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України	1,0/36	9	9	-	18

2.3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями

Змістовий Модуль 1.1. Основи Конституційного, цивільного права України

Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус і повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, органів виконавчої влади різних рівней. Органи місцевого самоврядування в Україні та їх повноваження. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів. Опіка й піклування. Право власності та його Конституційний захист. Форми та види власності. Набуття та здійснення прав інтелектуальної власності. міжнародні конвенції та угоди, до яких приєдналася Україна. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Перша та друга черга спадкоємців за законом. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладання. Майнові права подружжя.

Змістовий Модуль 1.2. Основи Трудового права України. Природоресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України

Поняття, сторони та зміст трудового договору. Законодавчо-нормативна база України з питань охорони праці. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням його здоров'я. Природо ресурсне та природоохоронне право. загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.

2.4. План лекцій

План проведення лекційних занять з навчальної дисципліни «Правознавство» наведено в табл.6.

Таблиця 6 - План проведення лекційних занять

Назва теми	Перелік питань	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий Модуль 1.1. Основи Конституційного. цивільного права України			
Тема 1. Конституція України – Основний закон держави. Правовий статус і повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, органів виконавчої влади різних рівней. Органи місцевого самоврядування в Україні та їх повноваження	Основні права, свободи та обов'язки громадян, гарантії їх захисту. Конституційне право України. Конституція України - основний закон держави. Конституційний устрій України. Органи державної влади України	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 2. Відносини, які регулюються цивільним правом. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність суб'єктів. Опіка й піклування	Майнові та немайнові відносини у цивільному праві. Поняття фізичної особи. Юридична особа як суб'єкт цивільного права. Ознаки юридичної особи. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб: умови їх виникнення та припинення. Умови обмеження дієздатності громадян. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб. Майнові права та обов'язки батьків та дітей. Опіка над дітьми.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 3. Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності. Набуття та здійснення прав інтелектуальної власності. міжнародні конвенції та угоди, до яких приєдналася Україна. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності. Право на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	Поняття та зміст права власності. Умови виникнення, реєстрації та припинення права власності. Форми та види власності.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 4. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Перша та друга черга спадкоємців за законом	Поняття цивільної угоди та цивільного договору. Усні, письмові та нотаріальні угоди.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]

Продовження табл.

1	2	3	4
Тема 5. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладання. Майнові права подружжя	Предмет і система сімейного права. Права та обов'язки подружжя	1,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
3.М. 1.2. Основи трудового права України. Природо ресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України			
Тема 1. Поняття, сторони та зміст трудового договору, порядок його укладання	Сторони трудового договору: фізичні, юридичні особи, приватні підприємці	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 2. Законодавчо-нормативна база України з питань охорони праці. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням його здоров'я	Охорона праці та нагляд за виконанням положень про охорону праці. Державний нагляд за дотриманням законодавства про охорону праці	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 3. Природо ресурсне та природоохоронне право	Права та обов'язки власників природних ресурсів і природо користувачів. Відповідальність за порушення земельного законодавства	3,0	Основна [1-18] Додаткова [1,6]
Тема 4. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.	Кримінальне право. Загальна характеристика кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття та ознаки злочину, види кримінальних покарань. Нормативні акти кримінального права.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,7]
Усього годин		18	

2.5. План проведення практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, спрямована на формування системи практичних знань з проблем становлення, розвитку і сучасного правової науки на Україні.

В процесі проведення практичного заняття студенти розглядають як теоретичні питання, так і вирішують ситуативні задачі різного рівня складності, виробничі ситуації.

План проведення лекційних занять з навчальної дисципліни «Правознавство» наведено в табл.7.

Табл. 7 - План проведення практичних занять

Назва теми	Перелік питань	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий Модуль 1.1. Основи Конституційного. цивільного права України			
Тема 1. Правовий статус і повноваження державних органів законодавчої влади та органів виконавчої влади різних рівнів. Джерела права (закони та підзаконні нормативні акти).	Основні права, свободи та обов'язки громадян, гарантії їх захисту.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 2. Відносини, які регулюються цивільним правом. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права, відносини, що регулюються цивільним правом	Поняття фізичної особи. Юридична особа як суб'єкт цивільного права. Ознаки юридичної особи. Правоздатність та дієздатність фізичних осіб: умови їх виникнення та припинення. Умови обмеження дієздатності громадян. Правоздатність та дієздатність юридичних осіб	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,2,10,11]
Тема 3. Право власності та його Конституційний захист. Форми та види власності	Поняття та зміст права власності. Умови виникнення, реєстрації та припинення права власності. Форми та види власності	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,2,10,11]
Тема 4. Поняття цивільної угоди та цивільного договору	Поняття цивільної угоди та цивільного договору. Усні, письмові та нотаріальні угоди.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,2,10,11]
Поточний контроль		1,0	
3.М. 1.2. Основи трудового права України. Природоресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України			
Тема 1. Поняття, сторони та зміст трудового договору, порядок його укладання	Сторони трудового договору: фізичні, юридичні особи, приватні підприємці	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]
Тема 2. Законодавчо-нормативна база України з питань охорони праці. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням його здоров'я	Охорона праці та нагляд за виконанням положень про охорону праці. Державний нагляд за дотриманням законодавства про охорону праці	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,5-9]

Продовження табл.

1	2	3	4
Тема 3. Природо ресурсне та природоохоронне право	Права та обов'язки власників природних ресурсів і природо користувачів. Відповідальність за порушення земельного законодавства	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,6]
Тема 4. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.	Кримінальне право. Загальна характеристика кримінального права України. Кримінальний кодекс України. Поняття та ознаки злочину, види кримінальних покарань. Нормативні акти кримінального права.	2,0	Основна [1-18] Додаткова [1,7]
Поточний контроль		1,0	
Усього годин			18

2.6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота розрахована на доповнення тих знань, які були отримані на лекції, роботу зі спеціальною літературою, орієнтування студентів на детальне вивчення тих положень національного законодавства України, які вони будуть використовувати у практичній діяльності.

До форм самостійної навчальної роботи студентів занять з дисципліни «Правознавство» можна віднести:

1. Підготовка до практичних занять;
2. Підготовка до поточного й підсумкового контролю знань;
3. Перевірка кожного студента якості індивідуальних знань за запитаннями для самостійної роботи.

Перелік питань для самостійної роботи студентів наведений в табл. 8.

Таблиця 8 - Перелік питань для самостійної роботи студентів

Форми самостійної роботи (за змістовними модулями)	Години	Форма звіту
1	2	3
ЗМ 1.1. Основи Конституційного, цивільного права України	18	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті
3. Підготовка реферату	4	Текст і презентація реферату
4. Підготовка до поточного тестування	4	Відповіді у зошиті
5 Самостійний розгляд питань тем	2	Конспект

Продовження табл.

1	2	3
ЗМ 1.2. Основи трудового права України. Природо ресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України	18	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Підготовка реферату	4	Текст і презентація реферату
3. Самостійний розгляд питань тем	4	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті
5. Підготовка до поточного тестування	2	Відповіді у зошиті
РАЗОМ	36	

2.7. Система поточного і підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає виставлення балів за всіма формами проведення занять.

Перевірка й оцінювання знань студентів може проводитись у наступних формах:

1. складання поточного контролю знань за змістовими модулями (тестування);
2. складання заліку.

Структуру засобів контролю з дисципліни «Правознавство» наведена в табл. 9.

Таблиця 9 – Структура засобів контролю з навчальної дисципліни

Види і засоби контролю (тестування, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
Змістовий Модуль 1.1. <i>Основи Конституційного, цивільного права України</i> Тестування	50
Змістовий Модуль 1.2. <i>Основи трудового права України. Природо ресурсне та природоохоронне право. Кримінальне право України</i> Тестування	50
Підсумковий контроль з дисципліни - письмовий залік за результатами поточного контролю або підсумковий контроль	
Усього за Модулем 1	100

Поточне оцінювання знань студентів може здійснюватися під час практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента до складання заліку.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення ступню знань студентів лекційного змістового модуля і проводиться у вигляді тестування. У відповідності до програми навчальної дисципліни «Правознавство» тестування проводиться на останньому практичному занятті з кожного змістового модуля.

Тести для поточного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними змістовими модулями.

Підсумковий контроль - у формі заліку. Загальна тривалість заліку 2 години. До складання заліку допускаються студенти, які мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів змістових модулів.

2.8. Рекомендована література

2.8.1. Основна література

1. Рогожин Й.А. Історія держави і права України: Підручник. - Х.: Основа, 1996.
2. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України: Підручник - К.: Либідь, 1997.
3. Кубах А.І. Конспект лекцій з дисципліни "Правознавство".- Х.: ХНАМГ, 2006.
4. Ківалов С. Основи правознавства України : Підручник. - Х.: Одісей, 2002.
5. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України.- К.: Либідь, 1997.
6. Кульчицький В. С. Історія держави і права України.- Львів: Світ, 1996.
7. Лашенко Р.М. Лекції по історії українського права.- К.: Україна, 1998.
8. Основи держави і права / Колодій А.М.- К.: Либідь, 1997.
9. Основи конституційного права України/ Копейчиков В.В.- К.: Юрінком, 1997.
10. Пахомов И. Основы государства и права Украины . - Х.: ООО"Одисей", 2001.
11. Поникаров В.Д., Ялдин И.В. Правоведение.- Х.: Издат.дом "ИНЖЕК", 2003.
12. Понікаров В.Д. Правознавство .- Х.: ВД "ИНЖЕК", 2004.
13. Копейчиков В. К. Правоведение: Підручник.: Юрінком Інтер, 2002.
14. Копейчиков В.В. Правознавство .- К.: Юрінком, 2003.
15. Кравчук М. Правознавство.- Тернопіль: Карт-бланш, 2003.
16. Настюк М. Правознавство . Львів: Світ, 1995.
17. Правознавство/ Пилипенко П.: Навч. пос.- Львів: Новий світ-2000, 2006.
18. Настюк М. Основы правоведения Украины: Уч. Пос. Х.:Одиссей , 2004.

2.8.2. Додаткова література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України України. - 1996.- №30.-Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України// Відомості Верховної Ради України. - 2003.- №№40-44, Ст. 356.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003.- № 18, 19-20, 21-22.-С. 144.

4. Кодекс законів про працю// Відомості Верховної Ради України. - 1971.-№ 50.-Ст. 375.
5. Закон України «Про громадянство України»// Відомості Верховної Ради України. - 2001.-№ 13.-Ст. 65.
6. Закон України « Про вибори Президента України»//Відомості Верховної Ради України. - 1999.-№ 14.-Ст. 81.
7. Закон України «Про правовий статус іноземців» від 4 лютого 1994 р.// Відомості Верховної Ради України // Відомості Верховної Ради.-1994.-N 23.-Ст.161.
8. Закон України «Про вибори народних депутатів» від 25.03.2004 р. //Відомості Верховної Ради України.-2004.-N 27-28.-Ст.366.
9. Закон України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» від 06.04.2004р.// Відомості Верховної Ради України.- 2004.- N 30-31.-Ст.382.
10. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15.05.2003р// Відомості Верховної Ради України.-2003.- N 31-32.- Ст.263.
11. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності від 01.06.2000 р. //Відомості Верховної Ради України.-2000.-N 36.-Ст.299.
12. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999р. //Відомості Верховної Ради України.-1999.-N 45.-Ст.397.
13. Закон України «Про зайнятість населення» від 01.03.1991 р.// Відомості Верховної Ради України.-1991.-N 14.-Ст.170
14. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р.// Відомості Верховної Ради України.-1997.-N 2.-Ст. 4.
15. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р.// Відомості Верховної Ради України.- 1995.- N 17.-Ст.121.
16. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р.// Відомості Верховної Ради України.-1992.- N 49.- Ст.668.
17. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998 р. //Відомості Верховної Ради України.-1998.-N 34.-Ст.227.
18. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003р.// Відомості Верховної Ради України.-2003.-N 49-51.-Ст.376.
19. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993.- № 36.- Ст. 361.
- 20.Закон України «Про організації роботодавців» від 24 травня 2001року //Відомості Верховної Ради України.-2001.-№32.-Ст.171.
21. Про трудові книжки працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1993р. №301 Законодавство України про працю :Збірник нормативно-правових актів. – Х.:Одисей, 2004.- 848с.

Навчальне видання

Євтушенко Марина Вікторівна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Правознавство»** для студентів 1 курсу денної форми навчання галузі знань 0401 «Природничі науки» напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

План 2010, поз. 213 Р

Підп. до друку 06.04.2010 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60х84 1/16
Ум. друк. арк. 1,1
Зам. № 6062

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001